

რედაქცია

კალაგინის პრესბიტერი. ივ. პუტინსკის ხელმძღვანელობით. კალაგინის ქვემოთ.

ხელის-მოწერა

ქვემოთ მოხსენიებული პირების მიერ. „დროება“-ს რედაქციის დასახელებით.

„დროება“-მომხრის ფასი

წელიწადში. 6 თვეს. 3 თვეს. 1 თვეს. 1 კვირის. 1 დღის.

დროება

ბაგოლის უმჯობესი-დღე მრუბათის ბარდა

ფასი განსაზღვრის

დიდი მთავრობის დასახელებით. მთავრობის დასახელებით.

კალაგინის რედაქცია „დროება“-ს დასახელებით.

ტელეგრაფები

სადსთა შორის ტელეგრაფი. სასაგანტოსი

პეტერბურში, 15 მარტს. დღეს გამოცხადებულია შემდეგი მინიჭებები:

რა აღგვიდით წინაშესთან მთელს რუსეთის ტანსაცმელს, ჩვენ რათა დავიცვათ და დავაძვირდეთ მშვიდობისა და კეთილმდგომარეობის სახელმწიფოსა, რომელიც გვიბრძნის ჩვენ უფაღმპ, როგორცავე გვიჩვენებს ჩვენ მაგალითი ნეტარსენებულთა იმპერატორთა ნიკოლაოზის I და ალექსანდრე II-სა, მოვალეთ ვინაგნით ჩვენი თავი გვეზრუნვას იმ საშუალებას, რომელიც სმარებულ უნდა იქნეს არა ჩვეულებრივ შემთხვევაში.

ამის გამო რა მივიღებთ მხედველობაში ჩვენის მეტეკიდრის დიდის მთავრის ცესარევიჩის ნაკვალავს ალექსანდრის მის მცირე წლოვანებას, ჩვენ, თანახმად იშვირების დედა-კანონებისა, შესახებ მეტეკიდრებისა, გადაწყვიტეთ დავადგინოთ შემდეგი საფუძვლათა საცნობად: 1) თუ ვინაგნობა ჩვენ მივიჩვიდეთ ვადრე ჩვენი საყვარელი მეტეკიდრე მიაღწევს განზნით დადგენილს სრულ-წლოვანებას, ამ შემთხვევაში მმართველად სახელმწიფოსა და იმასთან განუყოფელის ზოლშის სამეფოსა და ფინლანდიის დიდი სამთავროსა, მეტეკიდრის სრულ-წლოვანებაზე, დაინიშნება საყვარელი მშ ჩვენი ვლადიმერ ალექსანდრეს ძე; 2) თუ ყოვლად-მეძმებლებმა, ჩვენის მიცვალების შემდეგ, ინება და მიიწოდება ჩვენი ზირმშო ვაჟი ვადრე მიაღწევს იგი სრულ-წლოვანებას, ამ შემთხვევაში განზნის ძალით აზრმანდება ტანსაცმელ ჩვენი მეორე ვაჟი და საყვარელი მშ ჩვენი ვლადიმერ ალექსანდრეს ძე უნდა დარჩეს სახელმწიფოს მმართველად აგრეთვე ამ მეორე ვაჟის სრულ-წლოვანებაზე. 3) ყოველს შემთხვევაში, რომელიც ამ მინიჭებების 1 და 2 მუხლში მოხსენებულია ანუკუნობა ჩვენს ზირმშო და სხვა შვილებზე მინდობილი იქნება, მათ სრულ-წლოვანებაზე, სრულის განზნის ძალით და სივრცით, ჩვენს საყვარელ მეუღლეს ხელმწიფე-იმპერატორისა მარიაშ თეოდორეს ასულს.

რა დავადგინეთ და გამოვაცხადეთ ესეთი ნება და განზრახვა ჩვენი შესახებ სახელმწიფოს გამგებლობისა სრულ-წლოვანებამდე ჩვენის მეტეკიდრისა, ჩვენ კეთილ-მთავრებით ვემართნილებით ჩვენის სამშობლოს განზნის, ესზობთ ყოველსავე ეჭვს ამ საგანზე და გვევადრებით უსუნავს,

რათა აკურთხოს მან განუწყვიტელი ზრუნვა ჩვენი ჩვენის ღვათისაგან მონიჭებულ ხელმწიფობის კეთილ-განწყობილებისა, ძლიერებისა და ბედნიერებისათვის.

ბუხარესტი, 14 მარტს. ზალატაშ დამტკიცდა წინადადება რუმინის მთავრისაგან კარაღის სახელ-წოდების მიღებაზე.

პეტერბურში, 14 მარტს. (ოფიციალური ცნობა). 10 მარტს დატუსსადეს პეტერბურში სოფიო პეტროვისა, რომელიც 1878 წლიდან იმალეობდა. ეს ქალი გამოტყდა, რომ იმან, სუბორუკოვის გვარით, მიიღო მონაწილეობა მასკოვის მახლობლად სამშენებლო რეზინის გზის მატარებლის აფეთქებაში 18 ნოემბერს 1879 წ. და უელანბოვის დატუსსადებას შემდეგ, იყო მოთავსე იმ ბორცვ-მამქედ დანამაშულობისა, რომელიც 1 მარტს შეასრულეს. სოფიო პეტროვისა სხვა დანამაშეებთან, რომელთაც ხელმწიფის მოკვდაში მიიღეს მონაწილეობა, ერთად იქნება სამართალში მიცემული.

დღეს ყველა დეპუტაციები იყვნენ შანსვიდზე პეტრე-პავლეს საბარათში. დაესწრა აგრეთვე ხელმწიფე იმპერატორიც.

ტვილისი, 9 მარტს.*

ღარიბი თავად-აზნაურობის ინტერესი მოითხოვს, რომ სასოფლო სკოლებმა მოსამზადებელი კლასის მაგიერობა გასწიონ და შეიღებონ მოუშნადონ მას გიმნაზიებში და სხვა საშუალო სასწავლებლებში შესასვლელათ.

მსთქვათ, რომ ამ ჰაზრს საფუძველი აქვს და მართლა ამას მოითხოვს თავად-აზნაურობის სიკეთე. მაშინაც მიუცილებლად ჩვენ უნდა ვიკითხოთ: სამართლიანი იქნება განა ამ გზაზე დადგომა? მის სიკეთეს უნდა სდევდეს სასოფლო სკოლა, გლეხობისა, თუ თავად-აზნაურობისა? რასაკვირველია, გლეხობისა, რადგანაც სკოლებს იგი ხსნის და იგივე ინახავს თავისი ოფლის მონაგრითა. რას ითხოვს ამ შემთხვევაში გლეხობის ინტერესი? მას, რომ სოფლის სკოლამ მის ახალგაზლობას ასწავლოს გვირანად წიგნი, გაუხსნას გონება, შეასწავლოს საგნები პედალოლიურის გზით, მიანიჭოს ცოდნა და მისცეს გონებითი ძალა კეთილ-დღეობის აღსადგენად და დასაცველად, ერთი სიტყვის მოამზადოს ცხოვრებისათვის.

* „დროება“ № 50.

სასოფლო სკოლა, რომელიც ფორმალურ მიზანს მიჰდევს და ცდილობს რუსული ენის ზეპირობით მოამზადოს ბავშვები არა ცხოვრებისათვის, არამედ გიმნაზიაში შესასვლელად, პირ-და-პირ ეწინააღმდეგება გლეხების ინტერესსა, მათ სიკეთესა.

მს კიდევ ცოტაა: ამისთანა სკოლა უსარგებლოა და მანებელიც თვით თავად-აზნაურობისათვისაც. როგორცისე, რომ სასოფლო სკოლა ჩვენში, სადაც საშუალო სასწავლებლებში უცხო ენაზე დასწავლიან ყველასფერს, თავის დღეში ვერ შეიძლებს ასარულო მოსამზადებელი კლასის მოვალეობა, და იმას კი უთუოდ მოახდენს, რომ ტყუილად დაიმედებს თავად-აზნაურობას, ხელზე დაიხვევს, განუქარწყლებს მას სურვილს საკუთარი მოსამზადებელი კლასების და გიმნაზიის გახსნისასა — რაცა ძალიან არ ებიტნავეთ ზოგიერთა ეფ-ბატონებსა — და ამ გვარად მის მოზარდობას დაარჩენს სწავლის გარეთ. ჩვენ არ ვფიქრობთ, რომ ვისმე ჰქონდეს ამისთანა განძრახულება. მხოლოდ გვსურს გავმთხილოთ თავად-აზნაურობა და დაეანახოთ მას, რომ, თუ იგი ამ უსაფუძვლო იმედმა ხელზე დაიხვია და წაიტყუილა, გლეხობასაც დიდს ენებას მიაყენებს და თავისი შვილების სიკეთეს ზედ წაადებს.

ბილვე ამბობენ: განა გლეხებს კი აწყენთ, რომ ზოგაერთის მათგანის შვილებიც სასოფლო სკოლაში მოემზადონ და შევიდნენ საშუალო სასწავლებლებში. ამასზედ ჯერ იმას ვიტყვი, რომ სკოლა არსებობს უმეტესობისათვის და არა მცირეობისათვის. ასს გლეხის შვილში რომ ერთსა ჰქონდეს საჭირო შეძლება და აპირებდეს მომზადებას გიმნაზიისათვის — თუ სასოფლო სკოლამ უნდა გადუ, ხალხს თავის დანიშნულებას, ვახდეს მოსამზადებელ კლასათა, თუნდ რომ კიდევ შეეძლოს მისი მიზნის მიწვევა, და ოთხმოც-დაცხრამეტის ინტერესი ერთის სიკეთეს შესწიროს? ამისი თქმისა და ასრულების გაბედვა განა უკიდურესი უსამართლობა და უგუნურება არ იქნება?

ნუ ვინ იტყვის: რა შეუძლიან მართლად სახალხო სკოლასა? იგი, როგორც ბატარა, მაგრამ მძლავრი აზარმაცი, თუ განიერად იქნება გამართული, ძირითად შესვლის ხალხს მდგომარეობასა და კეთილ-დღეობას მტკიცე გზაზედ დააყენებს მის არც-ბობას. ამის შესახებ კვლავ წარმოვიდგენთ გასაოცარს ისტორიულს ფაქტებს, რომელთაგან მკითხველი ცხადად დაინახავს, თუ რა დიდი და

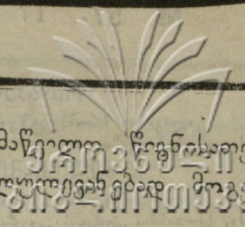
გამაცხოველებელი საუნჯეა სახალხო სკოლა, პედაგოგიურს გზაზედ დაყენებული, და რა სწრაფად შეუძლიან ფეხზედ დააყენოს თვით დაჩაგრული და მკაცრს მდგომარეობაში ჩაყარნილი ხალხი. აქ კი საკმარისად ვსთვლით მოვიყვანოთ შემდეგი სიტყვები გამოჩენილი ლავლიისა, თქმული შესახებ იმ ხალხებისა, რომელნიც ჩვენ გვარ მდგომარეობაში არიან ჩაცვიფრულნი.

„სახალხო სკოლას აღარძინებს კეთილდღეობას ქვეყნისა, ხალხს საშუალო სასწავლებლები უჩრავლებენ მას მჭამელს და მცარველს ხანაგნიკებს“

„თითონ ხალხსა სურსო, რომ ბავშვებმა სასოფლო სკოლების შემწივობით რუსული ენა ისწავლონო“, ბრძანებს ბატონი იანოვსკი. მსთქვათ, რომ ეს სურვილი ნამდვილია. მაგრამ განა ამ სურვილს ჩვენ არ ვახსენებთ და ბორბლად არა ვხმარობთ, როდესაც სკოლას იმ გვარად ვუმართავთ ხალხსა, რომ რუსული ენა ქართულიც უშლის, საგნებსა სწავლებასაც ხელს უცარავს, ბიჭების გახსნასაც აენებს და თვითონაც შეუთვისებელი რჩება? მაგა ეს პირდაპირი ღალატი და მოტყუება არ არის ხალხისა? ხალხს პირველად და უმთავრესად სურს, რომ სკოლამ ცოდნა შესძინოს მის მოზარდობასა, გახსნას გონებით, განავითაროს და იმდენათ ასწავლოს ქართული წიგნი, რომ თავისუფლად შეეძლოს ბავშვებსა კითხვა და გაგება ყოველი საგნო და სასულიერო წიგნისა. სადაც სკოლა ამ დანიშნულების მაგიერი მისდევს რუსული ენის ზეპირობას, იქ ხალხი გულს იცრუებს მისზე, იძულებს და ჭირით ეჯავრება. ამ აზრის დასამტკიცებლა შორს არ წავალთ...

ამ თუთხმეტის წლის წინეთ შირსიტანობის აღმადგინებელ საზოგადოებამ თავის ხარჯით დაარსა სკოლები, სადაც რუსული ენის სწავლებას და ზეპირობას პირველი და უმთავრესი ადგილი ეჭირა. მანა შეითვისა და შეიყვარა ხალხმა ეს სკოლები? თუმცა აქ სწავლა სრულიად მუქთი იყო და არის და ხალხს ერთი კავიცი არ ეხარჯებოდა და არც ეხლა ეხარჯება ამ სკოლების შენახვაზედ, მაგრამ მან ესენი ისე არ ებიტნავედა, რომ სულ ერთიანათ დაცარიელდებოდნენ აღმინისტრაცია რომ არ აგზავნიებდეს ხალხს ბავშვებს სკოლებში.

მუთათის გუბერნიამაც ათითორმეტი წლის წინეთ დაარსეს სკოლები, სადაც უმთავრესს ყუ-დღებას და უმეტეს დროს რუსული ენის ზეპი-

რობას ახმარებდნენ. მაგრამ რა გამოვიდა? ხალხმა, სწავლის მოყვარემ და მწყურვალმან, იმდენათ გული აიკრუა ამ სკოლებზედ, რომ ზოგი დაკეტა და დანარჩენსაც დაკეტავდა, თუ აღმინისტრაცია ნებას აძლევდეს.

სრულიად სხვა მსგელოება მიეცა სახალხო სკოლას აღმოსავლეთის საქართველოში, სადაც თავდაპირველათვე მის უმთავრესი დანიშნულება შეიქნა: გვარიანი ქართული წიგნის სწავლება, საგნების და ცოდნის გადაცემა დედა-ენაზედ, და სადაც რუსულის ენას აწყობინებდნენ მასუკან, როცა ბავშვები ენას გაიკეთდნენ ქართულში და გონებას შეიმარებდნენ, — ესე იგი მესამე წლიდან ოთხი წლის კურსის დაწესებასთან. ეს უკანასკნელი დაწყებულება სკოლისა იმდენად შეესაბამებოდა და ეთანხმებოდა ხალხის სურვილსა, რომ მან მტკიცე საფუძველზედ დააყენა ყოველი სკოლა, თანაგრძნობით უტყვეროდა მას და არც ერთი სკოლა არ დაუკეტნი მაშინ, როდესაც მუთაისის გუბერნიისაში ზედიზედ იხურებოდნენ იგინი.

P. S. პირველ წერილში ორი შეცდომა გამოვიდა, რომელნიც უპაზრობას ახდენენ. მასწორებთ ორივეს. მეხუთე სვეტში დაბეჭდილი იყო: ბნ ღიდებულობისათვის გადაუთარგმნიებიათ სოკოლოვის მოკლე კატეხიზმო. უნდა ყოფილიყო: ბნ ღიდებულობისათვის გადაუთარგმნიებიათ სოკოლოვის მოკლე კატეხიზმო იმ ვანძიანით, რომ ქართული თარგმანი და რუსული ტექსტი ერთათ დაბეჭდონ. მეხუთე სვეტის ბოლოს იყო დაბეჭდილი: გამოდის მხოლოდ ერთადერთი დასკვნა, წინააღმდეგი მთელის პლანისა... უნდა ყოფილიყო: გამოდის მხოლოდ ერთადერთი დასკვნა, წინააღმდეგი მთელის პლანისა: ან რუსული ენა უნდა სრულიად იქმნას გამოარცხული სკოლის კურსიდან, ან...

ხელმოწერის მიცვალების აგავი.

— პეტერბურლიდამ იწერებია: 4 მარტს სხვა-და-სხვა სასწავლებლების კარებზედ კედლებზედ უნახავთ აკრული პროკლამაციები „რევოლიუციურ მამგე ძამიტეტისაგან.“ ეს პროკლამაციები, როგორც სჩანს, სამზღვარ გარეთ უნდა იყოს დაბეჭდილი და 1 მარტის ადრე შედგენილინი.

— 2 მარტს რამოდენიმე საეკოპო პირთ დახვებინენ დაბალი ხალხი და ჰაურდათ იქვე ფარნების სვეტებზე ჩამოეხრჩოთ, მაგრამ პოლიციამ გადააჩინა.

— ხალხმა მოაქვინა თაიგულებით ის ადგილი, სადაც იმპერატორი მოაქვდეს.

— მხლა და ეხლა რწმუნდებიან, რომ უმთავრესი ხელმძღვანელები პეტერბურლის რევოლიუციურ პარტიისა იმყოფებიან სამზღვარ გარეთ.

— მხარელი ქალი, რომელიც დატყვევდა, აღმოჩნდა სახელმწიფო დამნაშავეს ღეიხის და.

— მკვლელობას დღეს ძარავანისა და იტალიის ქუჩებში შეუნიშნავთ რამოდენიმე პირნი, რომელთაც რაკეტები ეჭრათ თეთრ ფუთებში გამოკრული. შოველგან უდარაჯებდნენ იმპერატორსა.

— მიცვლილი მკვლეელი ხელმოწიფისა აღმოჩნდა ის პირი, რომელიც წასრულ წელში რამდენჯერქე ნახეს ძიევი შინდარმის მუნდირით.

— ხელმოწიფე იმპერატორის სიკოცხლის უკანასკნელ წამებზე იწერებია: მიახვენეს თუ არა იმპერატორი სასახლეში, მაშინვე მოიყარეს თავის ხელმოწიფის სახლობამ და მის მახლობელ პირებმა. ხელმოწიფე თითქმის უკრძნობლათ იწეა და მძიმედ ოხრავდა; სისხლის ნაკადული მოდიოდა სამინელ კრილობებიდამ. მაგრამ მალე, თითქო გონზე მოვიდა. მრთ კითხვაზედ, ნელა თავი გააქნა, თითქო მიხვდა რასაც ჰკითხვდნენ. ამის მერე იმპერატორმა მიიღო წმ. ზიარება. მეოთხე საათის ნახევარზედ ყველაფერი გათავდა. იმპერატორმა თავლები გადაკარგა. იქ მყოფნი ყველანი დაემუნენ მოხლებზედ და მიმართეს მხურვალეს ღოაცვით ზეცას ამ დროს სამჯერ კიდევ ამოიოხრა ხელმოწიფემ... და განუტევა სული თვისი.

— პეტერბურლის ძალაქის რჩევამ ლორის მელიქოვის პირით მოახენა ხელმოწიფე იმპერატორს, უბოძოს ნება ქალაქს, რომ დასდგას საჯვარე იმ ადგილზედ, სადაც შესაძრწუნებელი მკვთელობა მოხდა. ხელმოწიფემ ინება მადლობის მოხსენება და თავის მხრით ბრძანა: „სასურველია, რომ იმ ადგილზედ ეკლესია იქმნეს აგებულიო და არა მარტო საჯვარეო.“ ძალაქის რჩევამ გარდასწიქა ეკლესიის აშენება ამ ადგილზედ.

— პეტერბურლში დაუტუსაღებიათ 18 კაცი, რომელთაც სადგომში ამხადებდნენ თურმე ყველა გვარს ასაფეთქ მასალებს.

— 1 მარტის შემთხვევაზედ ამბობს ინგლისური გაზ. Daily News: მკვი არ არის დამნაშავენი უნდა დაისაჯონ; მაგრამ ესეც უნდა აღვიაროთ, რომ იმ გვარის სასტიკი ზომების მიღება ნიგილისტების წინააღმდეგ, როგორსაც აქამდისინ ხმარობდა რუსეთი, ამათ დასამშვიდებლად არ გამოდგება...

ახალი აგავი.

ჩვენ შევიტყეთ, რომ ახალ-სენაკის, ზუგდიდისა და ლეჩხუმის მაზრების რევიზიისათვის გაგზავნილი ა. მ. სარაჯოვი გუშინ, კვირას, დაბრუნდა მთილისში; ამბობენ, იმან უკვე გაათავა ამ უფბდების რევიზიო.

საინტერესო იქნება საზოგადოებისათვის შეტყობა ამ რევიზიის შედეგისა, — რა აღმოაჩინა რევიზიამ როგორი წესები, ან რა უწყისობა ჰსუ-

ფვეს ამ უფბდების ხხვა-და-სხვა უწყებებში, გამგეობაში და სხვ. — იმედია, ყველა კანცელარიულის საიდუმლოებით არ იქნება დაფარული...

* *

ბათუმიდამ ჩვენი კორრესპონდენტი გვწერს, რომ ცილის-წამება იყო თქვენს გაზეთში დაბეჭდილიო, ჩვენი ბათუმის მომრიგებელი მოსამართლე ბ. ბონდირევის შესახებ, რომ ვითომც რვა საათზე იბარებდეს ხალხს და ნება მიეცეს ყავახანის გახსნისა.

პირველი რომ რაც აქ სასამართლოს განყოფილება დაწესდა, ჯერ არაფერ ყოფილა რვა საათზე დაბარებული და თუ ათ საათს გადაცილებს საქმების გარჩევას, ეს იმისათვის, რომ ადგილობრივი ხალხის ჩვეულება იცის, ათ საათზე უმრავლესობა არ დაესწრობა, რადგანაც ამ დროს საქმელს შეეკცევიან.

დ. მეორეთ: ყავახანის გახსნას რუსულებით ბ. ბონდირევის ბრძანებაზე არ არის: სახლის მებატრანეს შეუძლია იქ სხვა ვინმეც დააყნოს, რადგანაც ის სასამართლო ზალიდან განკალკვეებულია და ბ. ბონდირევის არაფითარი უფლებათა არა აქვს სიტყვის თქმისა, მით უმეტეს რომ თავისი ყოფნის (იმ სახლებში) ვადა შესრულებული ჰქონდა და ორის თუ სამი თვით კიდევ დარჩა ვიდრე ახლათ ნაქირავები სახლის შერება დასრულდებოდა.

შემდეგ ჩვენი კორრესპონდენტი განაგრძობს:

„ბ. ბონდირევის მხოლოდ ერთადერთი ნაკულულებანება აქვს, რომ ადგილობრივი ენები არ იცის და ჩვენ ამისათვის არა-ერთხელ გვინატრია, რომ გამოძიებლებთან და მასთანაც რუსული და სხვა ენების რიგიათ მკოდნე მოენები ყოფილიყენენ, რადგანაც არა-ერთხელ გავგიგონია საყვედური, რომ „ყოველაფერი რიგიათ ვერ გარდაუტიათ მოენებსაო“ და, რასაკვირველია, მოსალოდინებელია ამათი სამართლიანობა უსამართლოთ გარდაიქცეს.

„თუ მივიღებთ მხედველობაში მონების მცირე ჯამაგარებს, მაშინ არ შეიძლება ბ. ბონდირევის გამტყუნება, რომ რიგიათ მოენებს ვერ მოულობს; ეს თვით უმაღლესი ოვალეობაა, რომ ამას ყურადღება მიაკციოს და რიგიათი ჯამაგირები დაუნიშნოს იქამდი, ვიდრემდი დარწმუნდებიან, რომ მართლ-მსაჯულებისათვის აუცილებელი საქროა, რომ სასამართლოებში ადგილობრივი ენებსაც ადგილი ჰქონდეს.“

* *

ჩვენ მივიღეთ ამ დღეში ბ. მ. ჯან—საგან ქართულად ვადმოკეთებული პატარა საყმაწვილო წიგნი, სახელად მერცხალი. შინაარსით ეს პატარა წიგნი სწორეთ ისეთი წიგნი, რომელიც კარგათ შეეთვისება ყმაწვილის გონებას და რომელიც უსარგებლოც არ იქნება ყრმათათვის.

საუბედუროთ, ცოტა არ იყოს ენა და კორრექტურა კოჭლობს ამ წიგ-

ნისა და ეს საყმაწვილო წიგნისათვის ჩვენ დიდ ნაკულულებანებად მოგაგაჩნია.

ბამოცემა ლამაზია ფასიც იაფია— 7 კაპ., ვინც ოც ეგზ. იყიდის, თითო წიგნი შაურად დაეთმობა.

* *

შოთი-მთილისის რკინის გზის რიონის სტანციადამ გვწერენ, რომ ამ სტანციაზე დიდი უწყსობა არისო, ხშირად ქურდობა ხდება, ხამ ხალხს ჯიბეს სჭრიანო, ბილეთების აღებაზედაც ვაი-ვაგლახი არისო და სხვ.

აქედამვე გვატყობინებენ, რომ, რადგან რკინის გზაზე მდებარე ანანოვის მამულს აწვევა მდ. რიონი და წალეკას ემუქვროა, ამას გამო ამ ადგილას დამბას (ქვითკირის კედელს) აკეთებენ წყლის ნაპირასაო. ამ განზრახვით ზოგი მუშები აღმინისტრაციამ გამოიყენა სოფლებიდან და ზოგი მუშაობაც (მიწის-მუშაობა და ვაგონებით ქვის ზიდვა) იჯარით აღებული აქვს ინჟინერს პ. ვს. ამ ინჟინერს 170 კაცი გურული მუშები დაუქირავებია, დღეში 70 კაპ., რომელთაც ხუთი დღე უმუშაენიათ და არც ამათთვის და სხვა ადგილობრივ მუშებისთვის გროში-კავიკი არ მიუტია. ბოლოს მუშებს მიუტოვებიათ მუშაობა და ზოგი შინ წასულან და ზოგს კი სამართალში უჩივლიათ. ამათ კი დაიხწიეს თავიო, მაგრამ მამასახლისებისაგან გამოწვეული გლეხები კი ახლაც მუქთად, უფასოდ ამუშავებენო.

* *

ბორიდამ გვწერენ, რომ იქაურ ძალაქის რჩევას გარდაუწყვეტია როტონდის გასაკეთებლად 500 მანეთის გადადება ქალაქის ფულიდამ და ამ საქმის შესასრულებლად სამი კაცი ამოურჩევიათ.

* *

შემოქმედიდამ გვატყობინებენ სამწუხარო ამბავს, რომ იქაურს მდინარე წყალში ორი ქალი დამხრჩვალა, ერთი 15 წლისა და მეორეც 8-სა. წყალზე გადიოდნენ თურმე, უფროსმა უნცროსს ჩავლო ხელი ხელში; წყალმა ჯერ უნცროსი მოიტაცა მერე იმას უფროსიც გადაჰყვია. მრი საათის შემდეგ ორივე დამხრჩვალი ნახესო.

* *

დღეს, საღამოს 7 საათზე, მბილიის საადგილ-მამულო ბანკში არის მეცხრე სხდომა კეფსის ტეჰასის რედაქციისა.

„დროშის“ კორრესპონდენცია

რამა, 4 მარტს. შარშან ქვემო რაქის მცხოვრებლებმა დაიწყეს ლაპარაკი და მეცადინეობა ჩვენი მაზრის სასამართლოების გადართანის თაობაზედ თუ როგორს საქროებას შეადგენს სასამართლოს დაფუძნება მაზრის შუა ადგილზედ, ამაზედ ლაპარაკს არ ვრაცხ საქროოდ, რადგანაც წასრულს წლებში ერთმა აქაურმა

კორრესპონდენტმა ეს ვრცლად ახსნა. მე მხოლოდ მსურს მოგახსენოთ რამდენიმე სიტყვა იმ ბოროტ-მოქმედებაზე, რომელიც გამოიწვია ჩვენში ამ საგანმა და რომელიც მუდამ დღე მატულობს.

შარშან, როდესაც გაგრცელდა ხმა დაბის მონის გარდატანაზე, თურმე რამდენმა პირებმა და სახლის პატრონებმა შეჰკრეს პირობა, რომ შეკრობონ მცხოვრებლებთან ფულები, რომელსაც წარუდგენენ ერთს ვინმე გავლენიან პირს და ამის შემწეობით დაბა დარჩება ისევ თავის ადგილზე. როგორც ამბობენ თავის განძახება იმათ კიდევაც მოაყვანეს სისრულეში: დანიშნეს ერთი ვინმე ყმაწვილი კაცი მოსაქმედ რომელიც ბრძანებს თურმე, რომ ჩემგან შეიკრებილი ორი ათ სი მანეთი ჩვენი გუბერნიის მარშლის განკარგულებაშიაო. მაგრამ თქვენი მტერი არ იყო, იმ ფულებს თ. ნ. წერეთლის კაბეში არ მიეღწია... უპაღლეს მთავრობას რომ ან უარი ეთქვას ჩვენთვის სასამართლოების გარდატანის თაობაზე და ან იმედი ჩვენი მცხოვრებლები ამ მტაცებლობისგან დახსნილნი შეიქნებოდნენ.

როგორც ამბობენ, ამ უკანასკნელს დროს მოსვლია ჩვენი მხარის უფროსს გუბერნიის უფროსისაგან მოწერილობა, რომ ეკითხოს ძველი რაჰის მცხოვრებლებს — თუ რა ადგილს ამოირჩევენ იგინი სასამართლოს დასაფუძნებლად. როდესაც ეს ხმა გავრცელდა დ. მონის ახლო-მახლო მცხოვრებლებში, ზემოთ ხსენებულს პირს ხელ-ახლა განუზრახავს განკრძობა შარშან დაწყებული მისის სისტემით გარდასახდის მოკრებისა. სამწუხარო იქნება, თუ იმან შესძლო შარშან-დელივით ხალხის მოტყუება. ჩვენი მხარე ისე მდიდარი არ განსაზღვრება, რომ ბრალიანსა და უბრალოს ფულები ხელში უყაროს, რომ რაიმე მოგვცა, ჩვენოდენი დაფუძნული საქმეები და საჭიროება ვისა აქვს? ბანა ჩვენ ვერ მოვიხმარდით?

სანატრელია, რომ მთავრობამ ამ საქმეს ყურადღება მიაქციოს და აღრიხან-თ გარდასწყვიტოს: გვაძლევს დაბის გადატანის ნებას, თუ არა? თურმე ნანდილ ამ ნაირადვე მოხდა ამას წინეთ ლენხუმშიაც, როდესაც იყო ლაპარაკი დაბის ლაილაშის გარდატანის თაობაზე. გამოჩნდნენ იქაც იმისთანა თვალ-მაქცი პირები, როგორც ჩვენში და ცაგერსაც, სადაც დაბა გარდაქმნა, და ლაილაშსაც უღვთოთ დაუწყეს ცარცვა. ნატარცი ფულებით ეს პირები შემწეობას უპირებდნენ ხან ერთსა და ხან მეორე მხარეს, მაგრამ ბოლოს ის ფულები ვიღაცას ხელში გაჰქრენ.

რაჰის ხალხი, ნაქები ნიჭიერებით და შრომის-მოყვარებით, სულით და გულით მოსურნე არის განათლების მიღებისა. ბლენები გრძობენ, რომ ისინი იცარცებიან თავის უცვრების მიზეზით და ამიტომ, როგორც გაუჩნდებთ ვაჟ-შვილი, იმას ფიქ-

რობენ-თუ რაით წაიყვანონ რი. მ არ დარჩნენ ისე ბრძობათ, როგორც მათი მშობლები. მაგრამ ამ კეთილის ჰან-რის აღსრულების დამარღვეველი მიზეზები დაუთვალავია ჩვენი გლენების წინაშე.

რაჰის მხარეში არის დაფუძნებული ორ კლასიანი სასწავლებელი დაარსებულამდე რაც კლებამი არ შედის, არ მატულობს. ადგილობრივი მცხოვრებნი თავად-ახნაურობა გულ-ცივად შეჰყურებს მის უმსგავსოთ ფოლიას; ხედვენ, რომ იმისაგან თითქმის არაფერი სარგებლობა არ გამოდის; ხედვენ, რომ ის ვერ ამზადებს ყმაწვილებს არა თუ საშუალო სასწავლებელთათვის, არამედ უმცროს სასწავლებლებს პირველი კლასებისთვისაც, (მაგალ. როგორც მუთაისის სასულიერო სასწავლებ.) და ამიტომ ამბობენ, რომ ჩვენს შეიღებს იქ გასაფუჭებლად არ შევიყვანთო. შემოდია დედასახელო ბევრი აქაური გლენები, რომელთაც თავის შვილები თერგის ხეობის უფლის და სოფლის სკოლებში შეჰყავთ. ერთმა აქაურმა გლენმა თავის შვილებს ჯერ პლაგირში დაასრულებინა სასწავლებელი და შარშან ქუბანის მხარეში, ბატალაშინსკის სამოქალაქო სასწავლებელში მიაღებინა.

აქედამ სჩანს, რომ ჩვენი მხარის ხალხს კარგათ შეუტყვია ჩვენი სასწავლებლის სისუსტე; ვერეთვე სჩანს, რომ ეს ხალხი არაფერს არ დაზოგავს განათლებისათვის, თუ კი წინ გამძლოლი და გზაზედ დამყანებელი ეყოლება. მაგრამ სამწუხაროდ, მართლაც ჩვენს მხარეს არა აქვს შეძლება, რომ დაარსოს ერთი ხეივანი სასწავლებელი. ჩვენთვის უსაჭიროესი არის ერთი სამ კლასიანი და ან ოთხ კლასიანი სამოქალაქო სასწავლებელი.

მხლო-ორიოდე სიტყვა ლენხუმის ორ-კლასიან სასწავლებელზე: წასრულ წელში ერთმა ყმაწვილმა დაასრულა აქ ორი კლასი და ისურვა სწავლის გაგრძელება. ამ ყმაწვილის მამამ მოინდომა თავის შვილის მუთაისის სასულიერო სასწავლებელში შეყვანა; მივიდა ლენხუმის მხარის ორ-კლასიანი სასწავლებლის ზედამხედველთან და სთხოვა, რომ მოემზადებინოს ყმაწვილი აღნიშნულ სასწავლებლის პირველი კლასისათვის. ზედამხედველმა მიუგო, რომ თუ ექვსასი მანეთი არ მომეცია, შენს შვილს ვერ მოემზადებო.... მხლა თვით თქვენ საჯეთ ამ სასწავლებლის სიკეთეზედ, სადაც ამისთანა ზედამხედველია!.. სოფლის სკოლებზედ ლაპარაკი არა ღირს: ჩვენი სოფლის სკოლები ზოგნი დაკეტილი არიან და მათში შეგირდების მაგიერად თავები დაწოიბინობენ, ზოგი კი ძმინარ კაცსაებრ, ხან ამოიხროტინებენ და ხან მიჩუმდებიან, ძილს მიეცვიან. მხოლოდ ერთმანეთის დახმარებით და შემწეობით ჩვენს და ლენხუმის უფსდ ერთად შეგვიძლიან ავიხილოთ თვალეზი; მხოლოდ საზოგადოლო-

ნით და ჩვენის გულმოდგინე მოქმედებით შეუძლიან ჩვენში გაივლაროს განათლების სხივმა და წაგვადგმეონოს წინ ნაბიჯი. როდესაც შეერთდებიან ეს ორი მხარე, ამათ თამამად შეეძლებათ შეინახონ ერთი ოთხ-კლასიანი სამოქალაქო სასწავლებელი. სიშორის გამო, ჩვენი შეიღები მუთაისში ვერ მიგვყავს სასწავლებლად. ამას გარდა ჩვენს ორივე მხარეში იშვიათად შეიძლება ნახოთ ქალი, რომელსაც რაიმე ესწავლოს. ჩემის აზრით, როგორც ამ მხრით, სხვა მხრითაც ლენხუმის და რაჰის მხარეების შეერთებას დიდი მნიშვნელობა ექმნებათ სახელმწიფო ინტერესისათვისაც: დღეს მხარეებს სჭირდება ორ-ორი მხარის უმფროსები, ორ-ორი თანამშემწეები, ორ-ორი სეკრეტრები და სხ., მაშინ კი დაკირდება თითო და სახელმწიფო გასავალი საქმოდ შემცირდება. როდესაც რამოდენმა ნაწილმა ლენხუმის მხარისამ სთხოვა მთავრობას დაბის გადატანაზე, აღმოსავლეთ ლენხუმის მცხოვრებლებმა ისურვეს რაჰასთან შეერთება. იტყვიან, რომ მცხოვრებლები სასამართლოს სიშორის გამო შეწუხებულნი შეიქნებიანო; ეს დაბრკოლება შეგვიძლია ავიცილოთ თავიდან ამ ნაირათ: შეიძლება ერთი მსაჯულის თანამშემწე, რომელსაც ექმნება მსაჯულის ვალდებულების აღსრულების უფლება, დავაყენოთ სოფელს ცაგერს, მეორე ამისთანავე დ. მონში და მაშინ მცხოვრებლები სასამართლოს სიშორით აღარ შესწუხდებიან.

ზაპი.

მ ვ ი რ ლ მ ბ ა .

ვეფხის ტყაოსანი.

(შეგვე სწავლა რედაქციისა, 13 მარტს.)

სხდომა დაიწყო რეის ნახევარზე; გათავდა თერთმეტზე.

თავ-მჯდომარეთ იყო დავ. ბიორ. მრისთავი.

ვაიკითხეს მე-IV კარის 46 ხანა, 32-დან 78-მდის.

გასწორდა:

ა) ტექსტში:

33 ხანა დაგვსხსნა გასწორდა დაგვსხსნა

34 ,, კი დქით ,, კიდ ქით

მე 33 ხანა:

სვექი მსა გლას დაგოდელი...

სულ გამოირიცხა პომეილამ იმევე მიზეზებით, რა მიზეზებითაც ვამო-

რიცხულია დღემდის ის ხანები, რომლებზედაც იყო ლაპარაკი წინა ანგარიშებში.

36 ხან. ამაყიწა გასწ. ამაყი წა

37 ,, მისის ,, ყმისა

38 ,, უნდა ,, მისი

39 ,, ყოფა არ ,, ყოფა არა

40 ,, ჩემის ,, ჩემსა

— ,, მამკადასნი ,, მამკადასნი

41 ,, ზესითა ,, ზესითა

43 ,, სადმე ,, სადმე

გასწორდა: ანუ მოგვლავს, ანუ მოგვლავს მე-44 ხანა: მე იმა ყმისა საკრავად... გამოირიცხა პომეილამ.

45 ხან. არა არს გასწ. არ არის

— ,, მუხიდგან ,, მუხიდა

46 ,, ჰსდიდა ,, დიოდეს

47 ,, სადამოს ,, სადამო

— ,, შირსა ,, შირსა

— ,, რავდქნი ,, რავდქნი

52 ,, დავაშმუფლობა ,, დავაშმუფლობა

54 ,, არას ,, არა

55 ,, ახლას ,, ახლა

— ,, სუდი ,, სუნი

— ,, ვაცისა ,, ვაცისა

56 ,, შეიარა ,, შეიარა

57 ,, მას ვამბობინო ,, ვამბობინო

59 ,, ფიცხდავ ,, ფიცხდა

62 ,, თხრობასა ,, მობობასა

63 ,, მუჟუკა ,, მუჟუკი

— ,, იტყვი ,, იტყვი

მე-64 ხანა: ყმა ეტყვის სედავ სისხლისა... პომეილამ გამოირიცხა.

65 ხან. ამაჰათა გასწ. ამაჰათა

— ,, ჩემი ,, ჩემი

66 ,, შეგეტყვების ,, შეგეტყვების

67 ,, ზედა ,, ზედან

72 ,, დავრჩევა ,, დავრჩევა

76 ,, სუფათა ,, სუფათა

ბ) სხდომაში შესატანად ამ საღამოს შემდეგი ადგილები დაინიშნა:

33 ხან. დაგვსხსნა გასწ. დაგვსხსნა

34 ,, უფროსისა ,, უფროსისა

— ,, დავუნიდქით ,, არ ვუნიდქით

38 ,, მისი ,, უნდა

39 ,, ყოფა არა ,, მსუფასა

— ,, თქვენსა დასადრე- ,, თქვენსავე სა-

ჯილასა დრეჯილასა

40 ,, ჩემსა ,, ჩემის

43 ,, დამილაგის ,, დამილაგის

46 ,, მუჟამდათა ,, მამკამდათა

47 ,, შირსა ,, შირსა

— ,, რავდქნი ,, რავდქნი

53 ,, უკვირს ,, იტყვის

68 ,, გუყინო ,, მამყინო

69 ,, არ მოგვედები ,, თვითცა მსუ-

დავ

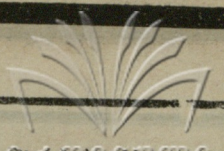
72 ,, იმისი ,, ამისი

— ,, დავუყო ,, დავ იყო

74 ,, ენახი ,, მამკანი

სხდომაშივე იქნება ჩატანილი 33, 44 და 64 ხანები.

განმარტეს, სხვათა შორის, 54 ხანაში: მეტსა თურე არა კვდა... ე. ი. ამაზე მეტს არ იცდიდა შინაო... მე-61 ხანაში: მსუფავ რავ გიყავ... ე. ი. გაჩუმდი იმაზე, რაც მე შენ გიყავო... მე-40 ხანა: ჩრდილსა გარდასვით, მამკადასნი მიცვით მოსვენებასა გადასწორდა: ჩრდილსა გარდასვით მამკადასნი, მიცვით მოსვენებასა, რადგანაც აქ მამკადასნი ეკუთვნის დაქრლო ძმას. მე-43 ხანაში: ანუ მომკლავს, ანუ მომკლავს—გადასწორდა: ანუ მოკვლავს ანუ მომკლავს, რადგანაც, რომ მომკლავს მეორე უფრო დამილება, უფრო გაქრება იმის კვალი...

ძნ. რაფ. მისთავა ისურვა, რომ ჩამეტანა ამ ანგარიშში მისი შენიშვნა იმის შესახებ, რომ მე-47 ხანაში პინსა არ უნდა გადასწორებულ იყო ძირსად და მე-55 ხანაში სიტყვა შეიარა არ უნდა გადასწორებულ იყო შეიარად.

მე-50 ხანა ზოგიერთ ვარიანტებში სულ არ არის.

სამშაბათს, 17 მარტს, საღამოს შეიღ საათზე იქნება მეცხრე, სხდომა რედაქციისა. მსურველთა ესთხოეთ, რაც შეიძლება აღრე მოზრძანდნენ სხდომაზე.

თუ ხალხი აღრე შეიკრიბა, იმედია, რომ ისეთი მკაცრი თანმჯდომარის და ისეთი მაძღო მკითხველის შემწეობით, როგორც არიან თავ. ღვეთ მისთავი და ივ. ბიორ. მაჩაბელი, რედაქცია ორ-სამ თვეში შეასრულებს მისგან დაწყებულს საქმეს.

მხლა, როცა ჩემი მოვალეობა პროტოკოლის მწერლისა შევასრულე, ერთს თავისუფლებას ვაძლევ ჩემ კალამს, თუ ვინცობაა, რედაქტორმა ის უფლება მომცა.

რომ ბევრ ადგილს არ დაიჭრდეს გაზეთში, კარგი იქნებოდა ყოველ სხდომის ანგარიშში გამომეცხადებინა სრული სია იმ პირთა, რომელნიც დაეწინა სხდომას, რომ ამ გზით საზოგადოებას სცოდნოდა ვინ არიან ამ მიხმე და პასუხის-საგები საქმის მონაწილენი. მოველი ამ საქმის თანამგრძობელი, მე მგონია, ყველაზე უწინ იმას ჰკითხავა სხდომის დასწრეთა: ვინ და ვინ იყვნენ სხდომაში, ვინ რა სთქვა, ვინ როგორ ილაპარაკა და სხვ. მაგრამ რადგანაც სხდომაში, ორთა შუა რიკებით, ოცდაათი კაცი დადის და ყველა იმათი ჩამოთვლა ბევრ ადგილს დაიჭრდა გაზეთში, მე მხოლოდ იმით ვიხსენიებ, რომელნიც არ იყვნენ ჩამოთვლილი პირველს სხდომაზე. მაგრამ, რა ვინდა, რომ ბევრს არ მოსწონებია ამ გვარი კერძო ხსენება და შესაყვედურებიან ეს რა დასაწერი იყოო?... ღმერთო ჩემო, რა დღეს დამაყენებდნენ, რომ პარიჟის გაზეთების წაბაძეთ, ღმერთი გამწერო-მოდა და დამწერა: ამ საღამოს დაესწრო ღაწვ-ბაღანზოვანი კნიაჟნა ა... ბრალ-თალი და წამწამ გიშერი კნეინა ხ... და სხ. რას იტყოდნენ ეს ბატონები (ყურში ბ. მბა, ბატონებო) რომ მეთქვა ამა და ამ ქალს კობთად შეგნოდა თავ-საკრი, ამას და ამას ნაზის ხმით ვეფხის ტყაოსნის კითხვა და სხ? მგონი არც მამა სტეფანეს მოხვედროდეს იმდენი ქვა, რამდენიც მე მომხვედბოდა, რომ ქართული ლიტერატურის ღირსება პარიჟის ლიტერატურის ღირსებადის ჩამომეყვანა!...

ი. მეუნარგია.

ბანსხალეზანი

ინგლისის მაღაზიაში ისყიდება რევოლვერები, რომლითაც შეიძლება ოცი ავზაკის ერთად მოკლა, ფასა 1 მან. 50 კაპ. შევლა ინგლისის იარაღები ისყიდება აქ 30 პროცენტ ნაკლებ ვირემც სხვაგან. (20—18)

საუბავილო წიგნი „წყარო“

ანთ. ჯულელის რედაქციით გამოცემული, გამოვიდა და დარიგდა გასასყიდლოთ ჩარკვიანის, ბრიტპროვის და მართანოვის წიგნის მაღაზიებში.

ქალაქ გარეთ იყიდება: ბორში მარ. პერესელიძესთან, ქუთაისში ბერარდის წიგნის მაღაზიაში და სხვა პატარა ქალაქებში ყველა იმ პირთან, ვინც კი ქართული წიგნებით ვაჭრობს.

უახი ხუთი შაური. ოც ეგზემლიარზე მეტს ვინც დაიბარებს, იმას აბაზათ დაეთმობა ეგზემლიარი.

მეორე № „წყაროსი“ გამოვა სააღდგომოთ. (3—2)

ინგლისის მაღაზიაში

თბილისი

ბათუმი

ამაგრებს თმის და ადრინდელ ფერს აძლევს, ფასი ერთი შუშისა 2 მან., გაზავებით 2 მანეთი და 28 კაპ.

აქვე ისყიდება ქინის ზომადა თიქების გასამაგრებლად. ფასი 1 მან. სხატკები თავის ტვიფილის მოსასპობლად, რუგა-ღვტის საშანი, ღუსები და სხვ. (150—42)

თესლები

ბოსტნეულაბისა და ყვავილებისა

მიღებულია თესლების დებოში ძაკვისის სამეურნეო საზოგადოების კომისიონერისა, ბალაიერის პროსპექტზე, № 11, ლარშმს მაღაზიაში.

აქვე იშოვება კატალოგები თესლებისა. (10—9)

ლონდონის მაღაზია

მრეენის მოედანზე № 2, კომმერციულ ბანკის ქვეშ, დაარსებულია წმინდა პიატის და ჩინეთის პირველი მოწვევის ჩაის გასაყიდველად და ასაუკეთესო ინგლისის საქონლებისა, მაგალითად: თოფების, რევოლვერებისა, ბოქლომთა, ტაბაკების (ფონდოი კრავატების, დანა-ჩანგლების, საჩაიე, კიქების, შოკოლადის, კაკაოს, გემრიელი სუკრის ერბო, სასურნებლის, საპონის, ცხვირ-სახოცების, შხოთკი წინდების, ჩულქების, კარანდ-შების, რკინის კალმების და სხვ... (100—48)

თფილ. ქალაქის გამგეობისაგან

თფილისის ქალაქის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის მარტის 26, შეადგე, იმის თანა-დასწრებით დანიშნულია ვაჭრობა (ტორგი) მიწის მუშაობის იჯარით გაცემად ანდრეევსკის, მაღაზიებისა და ალექსანდროვსკის ქუჩებს შუა, კუგიაში, სამას (300) მანეთად კუბიკური საყენის მიწის ამოღება. დაწერილით პირბების შეტყობა შეიძლება გამგეობაში (უზრავში) მუდამ დღე დღის 11 საათიდან ნამუდღევს 1 საათამდინ. (3—2)

ღვინის სახდელი მაშინები

ინჟინერ-მეხანიკის ბარტ კ. ჟონსარის სისტემისა, რომელიც უკვე ათი წელიწადია, რაც ჩინებულად მუშაობს ექვს ჩვენის მხრის ზაფოდებზე, **გზადღება** თფილისში, მარანკოვის წყლის-პირა ქუჩაზე, № 16 მეხანიკურ სახელოსნოში.

დაწერილებული ცნობის შეტყობა ფასებზე და სხვა შეიძლება იქვე **ქარლ ნიშანთან.** (11—3)

დიდ-ძალ საჰონლის დასქიდვა

ფაბრიკის ფასებით, ინგლისის მაღაზიაში, არწრუნის ვალერიაში.

იქვე ისყიდება: წყლის-საწურავი მაშინები, დოგვი, სახ-მეიელი, კაკაო, შოკოლადი, სტაქნები და სახის დასამწვერებელად რძი, ნუშის და გლიცერინის საპონი; ახალ სისტემის თოფები. (10—3)

ხველის კამფეთეი 40 კაპეიკადმ გირვანქა; ქინაქინის ღვინო ციები-სათვის—10 მან. 50 კაპ. ბოთლი, სპარსული შარბათი და ციტრატ-მაგნეზია თითო ბოთლი—70 კაპ., საუკეთესო კონიაკი—2 მან. და ძველი პორტ-ვინი და ხერესი 1 მან. 40 კ. შიდა სანთლები და მშრალი საპონი

ინგლისის მაღაზიაში. (20—3)

პარიკმახერს არსენს ქუთაისში

კოსმეტიურს

ქს-ეს არის მოუგედა პარიკადმ მრავალი გამამწვენიერებელი ნივთულები: სხვათა შორის სხვა და სხვა ნაირი ახლად მოგონილი თმის საღებავი: „ადეციტონ“, „ოდალენს“ და „ოდაზღე“. მშვენიერი წამლები პირზე დაფრთხის; სხვათა შორის ერთი სასულად „უებარი“, ძალიან სულ-მისაცამ ფასად.

ვიმელოვნებ, მატევიკეული საზოგადოება ხვენი მაღაზიის მაღლიური იქნეს. (10—3)

ლონდონის მაღაზია კომერციული ბანკის ქვეშ დაარსებულია წმინდა პიატის მაღაზიის ჩაის გასასყიდლოთ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებ: თოფებისა, რევოლვერებისა,

კლიტებისა, ჭურჭლებისა, ნივთებისა, დახებისა, ვოკუტებისა, ჩანჩუკებისა, მოკლადისა, კაკაოსი, დუნებისა, საზონისა, შხო კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქალაღისა, კარანდაშებისა, კალმებისა, უზგრებისა, სუკრისისა (გემრიელი კლეშკე-ვინი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მაკინტოშის მოსახურავებს გასასყიდლოთ განთუტების და ბატკონის და კამბ. მურაბისა, აგრეთვე ხელქებისა და წინდებისა ნოტისგამიდამ. ნამდვილი ჭავასის სიგარები. (100—37)

გვერი კრამბები

შონდონები, კლიტები, კალმები, ქალაღები, თოფები, რევოლვერები, სტაქნები, ციტრატ-მაგნეზია, კანფეტები, მურაბები და სხვ. ისყიდება ინგლისის მაღაზიაში

იქვე: პალტო 12 მან — დამ, შარველები 4 მან — დამ, ტრიკო 70 კ. ალაბი, თეფშები 12 კ. ერთი, ძიანტის ჩაი პირ-და-პირ მოსაელის ადგილიდამ მიღებული 1 მან. 5 კ.—2 მან. (უმშვენიერესი) გირვ. უქალაღოთ. ერთი ვაგონი მურაბები 85 კ. (20—8)

შველაზედ უფრო ბევრი საქანელი გაკვზიის აქეთა მხარეში **ინგლისის მაღაზიაში**, აწრუნის ვალერიაში: ღირს სახასჯად.

ისქიდება საზამთრო მოსახურავები, ტანისამოსები, მაუდები, ტრიკო, თეფშები და მურაბები. 500,000 კლიტები, ფადნასები და კალმები 30% უფრო იაფად, ვიდრე სხვაგან. 20—17

მიუხედავით იმისა, რომ ბაჟი მოიმატა, საქანელი გაიყიდება ისე იმ ფასად, როგორც წინეთ იყო: კანგო-ჩაი 1 მ. 5 კ. და 1 მ. 10 კ.; საუკეთესო მინიგე 1 მ. 20 კ. და 1 მ. 40 კ.; მშვენიერი კასიაუ 1 მ. 60 კ. და 1 მ. 80 კ. ძრიელ კარგი ჩაი 2 მ. გირვანქა უქალაღოთ.

ინგლისური რევოლვერები 4 მ.—40 მანეთამდინ და თოფები 20—200 მანეთამდინ. **ინგლისის მაღაზიაში.** სააგენტო ბარნსბის უზარების გასასყიდლოთ, ჭონსის კლიტებისა, შოკოლადისა და ექსტრაქტისა კაკაო ფრანს, რომელთაც დაიმსახურეს პარიჟის მსოფლიო გამოფენაზედ. ოქროს მედალი. გირვანქა არმატიული ჩაისა ღამაზი ჩაინიკით 1 მ. 65 კ. და სულ საუკეთესო 2 მ. 30 კ. ვაჭრები მოიკებენ, თუ იყიდან ბლომათ ინგლისის მაღაზიაში. მთელი კოსტიუმი 15 მ. ხველების კანფეტები 60 კ. ერთი გირვანქა. 100—36

დასქიდვა ფანებით:

საზამთრო მატკეები 12 მანეთიდან; ჭურჭაიკები 2 მან. 50 კ.; ქუდები 1 მანეთიდან, ფადნასები 5 კაპეიკადამ; თეფშები 12 კაპ. თითო; ინდუსის ბრინჯი 10 კ. გირვ.; ინგლისური გამფეტები 40 კაპეიკადამ, და ჩაი, რომელიც ვეღვან 2 მ. 50 კ. ღირს, ისყიდება 1 მან. 80 კ. **ინგლისის მაღაზიაში**, აწრუნის ვალერიაში. (20—8).